

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinno in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/46. uri popoldne.

Štev. 122.

V Ljubljani, v torek 30. maja 1893.

Letnik XXI.

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Po deželnih zborih.

VI.

Češki zbor.

Dosedaj smo pojasnili postopanje Nemcev in pa vlade na Češkem, v kolikor je to v zvezi z glavnimi vprašanji sedanje češke politike. Danes nam je pa izpregovoriti o delovanju Mladočehov samih, to je, o oni stranki, katera se sedaj ima ponasati z zaupanjem češkega naroda.

Ta stranka je pala prav za prav v tisto napako, kakor vlada, in torej pride v kratkem v velike težave, kakor je tudi prišla vlada. Mladočehi tudi s svojim postopanjem vzbujajo v češkem narodu v državnopravnem oziru nade, katerih ne bodo mogli uresničiti. Češko državno pravo je jako dvorezno orožje. S češkim državnim pravom vrgli so Staročehi, s češkim državnim pravom hujekajo proti veleposestnikom; ali utegne priti čas, da se to češko državno pravo obrne proti njim.

To češko državno pravo se ne dá tako lahko izvesti. Za to je treba dvetretjinske večine državnega zbora, in te pač brez Nemcev ne bode mogoče dobiti. Če se pa hočeta še Moravska in Šlezija

pridružiti Češki, je pa za to treba dovoljenja moravskega in šleškega deželnega zbora.

Potrebni večini pa vlada z vsem svojim vplivom pri sedanjih razmerah ne spravi vkupe, nikar pa mladočeška stranka proti volji vlade. Na izvedenje državnega prava ni poprej misliti, da se doseže kako sporazumljenje mej obema narodnostima na Češkem, da bodo dotične zahteve podpirali tudi Nemci.

Mladočeška politika pa dosedaj še ničesa ni storila za sporazumljenje z Nemci, narodno nasprotje je še poostrižila, in se je zatorej le še oddaljila od uresničenja češkega državnega prava.

Mladočehi ne smejo misliti, da se bode narod vedno zadovoljeval samo z lepimi govori, začel bode zahtevati dejanj. Prej ali slej bode hotel videti, koliko danih obljub so že izpolnili. Sedaj še zadošča, če v deželnem zboru stavijo kak predlog, da se sklene adresa na vladarja, v kateri naj se ga prosi za uresničenje češkega državnega prava, kakor so to letos storili. Prej ali slej bode volilec spoznal, da so taki predlogi le slepila, da si pa predlagatelji sami od njih ne pričakujejo nobenega uspeha. Tedaj pa pride za Mladočehi doba, kakor je prišla za Staročehi, da jih bodo volilec odrinili od javnega delovanja.

Da so pa Mladočehi dobri politiki, kateri tudi znajo voditi narodno mišljenje, bi si pa bili lahko svoje postojanke že dosti bolj utrdili. Večkrat se jim je že ponujala priložnost, da bi svoje politično delovanje bili lahko zaobrili z državnopravnega na narodno polje. V tem oziru bi brže kaj dosegli. Vlada bi jim lažje kaj dala, nego v državnopravnem oziru, ker bi se vse gibanje vršilo v okviru sedanje ustave. Da so se Mladočehi postavili v narodnem oziru na bolj odločno stališče, kakor Staročehi, to bi se bilo moralo le odobravati.

Priložnost za tak obrat se je pokazala posebno, ko je češko-nemška sprava prišla na dnevni red. Da Mladočehi niso proti tem punktacijam začeli rogoviliti z državnopravnega stališča, temveč z narodnega, bile bi razmere danes vse drugačne. Določbe dunajskih punktacij niso tako slabe, kakor se

občno govori, in Mladočehi naj bi ne bili zahtevali, da se njih veljava raztegne tudi na Moravsko in Šlezijo, pa bi se pokazale njih dobre strani.

Niti vlada, niti Nemci bi jim ne mogli dosti ugovarjati, če bi Mladočehi zahtevali ravno isto za moravske in šleške Čehe, kakor liberalci zahtevajo za češke Nemce. Poprijeli naj bi se bili gésla, da se poprej na Češkem sprava ne bode izvrševala, da se začne tudi drugod.

Mladočehom bi se potem ne bilo moglo očitati, da so nespraviivi. Vse druge češke stranke bi jih pa tudi podpirale. Ker bi stali na stališču sedanje ustave, bi jim tudi vlada ne mogla dosti ugovarjati. Pozicije Mladočehov v državnem zboru bi potem tudi ne bile slabe. Vlada, ki se nikakor prav ne mara dati zapovedovati od Plenerja, bi jim gotovo rada v mnogem ustregla, ko bi videla, da ni baš nepremagljivih težav, ustreči njih željam.

Višji krogi imajo v Avstriji velik vpliv na vso politiko. Ti višji krogi pa želé sporazumljenje narodnostij že iz državnih ozirov. Ko bi bili videli, da Mladočehi resno hrepené po sporazumljenju in se takega sporazumljenja branijo jedino Nemci, bi gotovo bolj podpirali češke težnje. Vsaj je že znano, v kako slabem imenu so bili Nemci v višjih krogih. Še le Mladočehi so jim pridobili boljše ime. Plener je pa tudi znal o pravem času stvar tako zasukati, da so se Nemci pokazali spraviivi in Čehi nespraviivi.

Sedanji boj proti punktacijam se bije sploh na čisto napačni podlagi. Strah, da se razcepi češka kraljevina, je pač prevelik. O tem ima govoriti deželni zbor in taka stvar se tako hitro ne izvrši. Posebno dokler veleposestniki v to ne privolijo, na kaj takega ni misliti, naj se že potem okraji razdelé tako ali tako. Pride torej pred vsem na to, kako se vredé jezikovne razmere. Te jezikovne razmere so sedaj vrejene z vladnimi naredbami, katere se pa lahko premené, če se razdelé na novo okraji, ali pa ne.

Mladočehi se sedaj bahajo, kakor bi bili kdo vé kaj dosegli s svojim razbijanjem v deželnem zboru, prepričevši razpravljanje ob osnovi novih so-

LISTEK

Prah in pepel.

Spisal P. L. Coloma. Prevel Basnigoj. — (Dalje.)

III.

Drugi dan je že davno odzvonilo poldne, pa Manolo je bil še vedno v postelji. Toda spal ni. Naslonil se je na mehko uzglavje in gledal trpo pred se. Morda je bilo prvič v življenji, da je resno premišljeval samega sebe. Vest se mu je vzbudila. Videl je zavajajočo brezdnost, h kateremu ga je privela strast. Mrvica sramu, ki mu je še ostal, prešinjala mu je mozeg v kosteh.

Zgrozil se je sam na seboj, ker je hotel dolg poplačati s tatvino. Preudarjal je, kako bi se rešil nesreče in sramote, kako bi si zagotovil mirno in pošteno življenje. Misli je in misli, toda zastoni! Samih protislovij je bil tako zmešan razum, da je omahoval, kakor svetilka, ko ji zmanjkuje olja. Jasno je videl zmučen duh le tesarjevo gorjačo in pa svilen zavos, ki se je gibala kakor živa priča njegovega

dejanja. Besneč se je premetaval Manolo po ležišču in popadal obupan za blazine. Potem je švigal z očmi po sobi in zbiral misli. Zastoni! Povsodi je videl le sramoto, v katero so ga pahili dolgovi in — zločin. Le proti nebu se ni ozrl; zakaj nikdo mu ni pravil, kako je ono usmiljeno. Le k Mariji tolažnici žalostnih ni dvignil oči; nikoli ni slišal, da jo imenujemo mater.

Kakor sence duhov so vstajali v njegovi duši dnevi, v katerih je vžival le veselja in slasti. In bridek spomin izgubljene sreče mu je še grenila zavest, da si je vse to sam nakopal.

To vam je bolest, kateri ni leka! Pereče prebada dušo nesrečneža. Budi mu v njej čustvo, ki je podobno onemogli besnosti, ki divja v prsih pogublencev.

„Hu“, vzdihal je siromak, „ko bi se le preživiti mogel! Da bi imel toliko krepke volje, da bi vladal sebi! Zakaj me niso otroka zaradi razposajenosti in trmoglavosti kaznovali! Oče ni trpel, da bi me bil posvaril odgojitelj; — sedaj pa dviga surovi tesar gorjačo nadme! Mati ni dovolila, da bi mi bil zapretel učitelj s kaznijo — zdaj mi pa prete — z ječo!“

Nesrečni Manolo skriva obraz v pernico in joka kakor otrok. Njegovim bolestim ni bilo tolažbe. Zakaj ljudem ni mogel tožiti, Bogu pa ni znal. Če bi bili gledali njegovi stariši z onega sveta revščino svojega otroka, tedaj bi bili gotovo hvalili previdnost in modrost starišev, ki vzgajajo otroke tako, da jim je zagotovljena prihodnja sreča, čeprav odnese slepa usoda vse bogastvo. Kako blagodejen je strog red po zavodih, kjer se privadijo dečki dela in pokorščine. Taki možje ne bodo prevzetneži in lenuhi. Pravo je pogodil Ludvig XIV., ko je nekoč, storivši v srdu nečastno dejanje za kralja, vprašal: „Ali ni rastla leskova veja v moji državi, ko sem bil še otrok?“

Nekdo potrka in prepodi Manolu bridke misli. Tesnosrčen, kakor ljudje, ki imajo slabo vest, je prisluškoval trkanju. Oglasiti se pa ni upal. Vrata se pa slednjič vendar odpro in njegov sluga mu prinese pismo.

Manolo ogleduje natančno naslov; potem sklene pismo odpreti, naj bode, kar hoče. Odpre — in 4000 v bankovcih je zdrsnilo iz pisma na posteljo. Manolo je mislil, da se mu sanja. Pismo je bilo brez podpisa. Glasilo je pa takole:

dišč. Sedaj jim tudi narod pritrjuje. Prišli pa bodo časi, ko se bode vsa stvar treznejše presojevala. Tedaj se bode tudi vprašalo, niso-li Mladočehi morda več škodovali s svojim delovanjem, nego so pa koristili. S tem, da so preprečili novo razdelitev okrajev, preprečili so pa tudi premembo deželnozborskega volilnega reda. Ko bi se sprava nadaljevala in volilni red tako premenil, kakor so se na Dunaju pri konferencah dogovorili, bi bilo nemogoče, da še kdaj Nemci dobé večino v deželnem zboru.

Cehi bi postali gospodarji na Češkem. Po sedanjem volilnem redu pa Nemci lahko dobé večino v deželnem zboru, ako pride nemška vlada, kajti v skupini nefidejkomienega veleposestva odločuje vladni vpliv o tolikem številu poslancev, da s tem odločuje o večini v deželnem zboru.

Zato pa utegnejo tisti, ki še dandanes slavo pojó Grégru in tovarišem, jih že kdaj ravno tako obsojati.

Razgrajanje v deželnem zboru je napravilo sploh jako slab vtis in velike stranke so se začele zbirati proti rušiteljem parlamentarnega reda. To se je pokazalo v delegaciji pri volitvi budgetnega odseka. Če pojde tako naprej, bodo Mladočehi zares popolnoma osamljeni v vseh zastopih. Še v češkem deželnem zboru ne bodo mogli spraviti svojih ljudi v noben odsek. S tem je pa njim preprečeno takorekoč vsako uspešno delovanje. S svojo politiko so pritirali jo res tako daleč, da imajo že vse stranke zoper sebe, in to gotovo ni pot do uresničenja češkega državnega prava.

Vlada se Mladočehov nikakor ni ustrašila, temveč je sklenila, pri snidenju deželnega zbora osnovo novih sodišč že v prvi seji spraviti na dnevni red, in sedaj nikakor ne misli stvari pustiti. Dokler niso Mladočehi popolnoma veleposestnikov potisnili od sebe, bi se vlada nikakor ne bila upala proti volji deželnega zbora razdeljevati okrajev. Sedaj, ko je pa zagotovljena podpora vseh večjih strank, pa tudi lahko sama razdeljuje okraje in snuje sodišča, ne da bi čakala, da se izreče deželni zbor.

Tako ima zdaj popolnoma svobodno roko, kakor nikdar poprej. Niti treba jej ne bode potem skrbeti za premembo deželnozborskega volilnega reda. Zato se pa ne more govoriti o nikakem mladočeškem uspehu, temveč ravno nasprotno. Mladočehi so s svojim postopanjem le lastnemu narodu dali hud udarec, katerega bode morda še dolgo čutil, sebi pa zaprl pot do vsakega uspešnega delovanja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Molitev v šoli. Odlok dunajskega okrajnega šolskega sveta, da se mora v šoli moliti Očenaš in Češčenasmarija ni po godu dunajskim protestantom. Jedna dunajskih protestantskih občin je sklenila staviti daljše korake proti sklepu okrajnega šolskega sveta, s katerim se baje rušijo pravice protestantske cerkve. Poslala se bode v tej stvari peticija na državni zbor in pa na protestantski višji cerkveni svet in protestantsko cerkveno sinodo, da se potegneta za pravice cerkve. Ta dogodek pač dokazuje, kako potrebno bi bilo, da se otroci v šoli razdele po veroizpovedanjih. Če se ustreže sedaj spoznavalec jedne vere, se čutijo pa prikrajšani v svojih pravicah drugi,

„Poznam boje življenja in vem, kako nevarni so za mladino, ki nima niti izkušnje niti podpore. Oprostite, da se ponujam pomagati vam. Nekdanje prijateljstvo z Vašim očetom mi to nalaga. Takoj se lahko oglasite za neko državno službo in bodite prepričani, da jo dobite. Ako Vam gre morda trdo za denar, kakor je to navada pri mladih ljudeh, vzemite to svoto na posodo. Sramujte se nikar! Ko boste mogli vrniti, oglasim se že.“

Dragi prijatelj, delo nam ni na sramoto! Dovolite, da Vam odkritosrčno svetujem; morda Vas boli, toda pomagalo bode gotovo. Kdor je bil preveč prevzetan v bogastvu, ta pač v revščini živi težko pošteno. Da Vam bode lažje, izpolnite verske dolžnosti. Udanost v voljo božjo, ta krepka hči sv. vere, bode čvrsto pognala korenine v Vašem srcu!“

Manolo je bral in bral pismo — in ves vesel planil s postelje. Toda ni se vzbudilo čustvo hvaležnosti do neznanega dobrotnika v njegovem srcu, ni priklopela hvaležna molitev iz njegove duše, da bi zahvalil previdnost božjo, ki se ga je tako dobrotno usmilila.

(Dalje sledi.)

ko otroci več var v jedro šole hodijo. Dunajske protestante pa priporočamo v posnemanje miselnim katoličanom. Dvajset let se je žalil verski čut katoličanov na dunajskih šolah, pa se skoro nobeden ganil ni, če tudi imajo katoliki veliko večino. Jedva se je pa ukazalo nekaj, kar ne ugaja protestantom, pa se že oglašajo take pritožbe, če tudi so protestantje v manjšini. Le tako naprej. Katoliki se potegujemo za svoje pravice, protestanti naj se za svoje in vlada bode prisiljena otroke razdeliti po veroizpovedanjih, da naredi konec pritožbam.

Plenerjeva izjava. Poljaki so posebno nejevoljni, da je Plener izjavil, da vse stranke hočejo prezirati Mladočeha. Plener se je bil sporazumil le z veleposestniki, da se pri volitvi v budgetni odsek prezro Mladočehi, ali še o kaki izjavi se pa se z njimi ni bil dogovoril. Nikakor pa veleposestnikom ni popolnoma prav, da je Plener se tako razžaljivo za Mladočeha izrazil. Po njih mnenju bi le bil moral naglašati, da je češki narod v budgetnem odseku že zastopan po dvornem svetniku Mežniku in po zastopnikih češkega veleposestva. Za Mladočeha potegovati se v javni seji veleposestnikom nikakor ni umestno zdelo. Poljski politiki pa Plenerjeva izjava nikakor ne ugaja. Poljaki neso prijatelji Mladočehov, ali iz političnih ozirov se vendar ne morejo postaviti preveč v nasprotje z zastopniki češkega naroda, da ne postanejo preveč odvisni od levičarjev. Tudi jim ne more biti prav, da sploh Plener v njih imenu daje izjave, ko neso bili pri dotičnem posvetovanju in tudi neso nikogar pooblastili, da naj v njih imenu govori.

Srednja stranka. Dunajska vlada ima veliko veselje do srednjih strank. Grof Taaffe si je že mnogo prizadeval, da si osnuje tako stranko v državnem zboru, ali dosedaj so se mu vsi taki poskusi ponesrečili. Sedaj se pa govori, da osnuje tako večino v češkem deželnem zboru. Nova stranka bi bila sestavljena iz nemških liberalcev in pa veleposestnikov. Vladi se zdi, da je sedaj ugoden čas za osnovo take stranke, ko so Mladočehi s svojim postopanjem v deželnem zboru veleposestnike odrinili od sebe in nemški nacionalci rujejo proti nemškemu liberalcem. Nova stranka bi imela večino v deželnem zboru. Če se ta eksperiment vladi posreči, bodo Nemci tudi lahko s spravo malo počakali, ko bodo zopet gospodarji v deželi, ki je po svoji večini slovanska. Mladočehi bodo pa oženo gledali, kaj so s svojim rovanjem dosegli. Mi se nadejamo, da veleposestniki sedaj vladi in Nemcem še ne pojdejo na limanice, ali nemogočega pa nič ni. Dogodki v delegaciji so nam pokazali, da so že precej tesni odnošaji mej veleposestniki in Nemci. Plener je moral pač imeti nekaj povoda misliti, ko je govoril proti Mladočehom, da se mu ne upre noben zastopnik veleposestva.

Nov župan v Krakovem. Huda borba je bila letos pri volitvi župana v Krakovu v Galiciji. Katoliški kandidat je bil grof Wodzieki, kandidat liberalcev pa luteranec dr. Friedlein. Voljen je poslednji z veliko večino. Ta izvolitev je žalosten dokaz, kako katoliška zavest peša v nekaterih poljskih krogih, posebno po mestih. To se je opazilo tudi lani, ko so se na željo poljskih politikov ustavile priprave za katoliški shod. Gotovo ni posebno častno, da bode katoliškemu Krakovu županil luteran. Nadejamo se, da ta dogodek vzbudi katoliške kroge v Galiciji, da se odločno postavijo na noge, da ne bodo več zaradi ljube sloge rok držali križem, ko je treba odločnega dela.

Šolstvo v Bosni. Sedanja vlada močno skrbi za šolstvo v Bosni in Hercegovini. Sedaj je sklenila, da se osnuje višja gimnazija v Mostaru. Da se pa bolje vredi ljudsko šolstvo, se nastavijo okrajni šolski nadzorniki. Kakor povsod, se pa tudi v Bosni za verske potrebe v šoli premalo brigajo. Jedino na versko čuvstvo mohamedancev se jemlje povsod največji ozir.

Volitve v Srbiji se vrše danes. Posebno burne ne bodo, ker liberalci ne kandidujejo. Te volitve bodo jedino odločile, ali naj v Srbiji vladajo zmerni radikali, katerim je vodja sedanji minister-ski predsednik Dokić ali pa skrajni radikali, katerim je vodja Pašić. V poslednjem slučaju bi sedanje ministerstvo odstopilo, ali se vsaj nekaj premenilo.

Francoska zbornica je z 212 proti 207 glasom sklenila, da vzame v pretres Bazilov predlog, da morajo državni uradniki odložiti svojo službo, kadar napovedo kandidaturo. Vlada je želela, da bi se ta predlog kar odklonil ter je torej doživela

že majhen poraz. Vlada torej ne more v nobeni stvari več z gotovostjo računati na večino. Tako postaja celo dvomljivo, če bode sedanje ministerstvo sploh še vodilo nove volitve.

Rusija in Bolgarija. Največji ruski mesečnik „Vjestnik Jevropi“ jako prijazno piše o Bolgariji in izreka nado, da ruski vladni krogi spoznajo svoje napake in popuste neumno sovraštvo do Bolgarije. Pomenljivo je, da se množe v Rusiji Bolgarom prijazni glasovi.

Cerkveni letopis.

Imena papežev po prerokovanju škofa Malahije.

(Spisal Jurij Benko.)

(Dalje.)

Vsi pobožni služabniki božji, ki poročajo o tej dobi v preroškem duhu, poveljujejo jo kot pravo „zlato“ dobo. Med drugimi piše sestra Nativitas: „Gledam veliko moč, katero vodi sv. duh, katera bi sicer drugič vse stare razmere preobrnila, toda uprav s tem ustanovila pravi red. Po duhu božjem vidim mnogoštevilno skupščino služabnikov cerkvenih, ki bo trdno in neomajano kakor bojna vrsta čuvala cerkvene pravice in ponavljala staro poštenje. Zlasti gledam dva služabnika Gospodova, katera (papež in samovladar!) se bota odlikovala v tem veleslavnem boju po moči sv. Duha, ki bo srca vseh onih skupščinarjev napolnil z gorečo navdušenostjo. — Vse stare krive vere bodo zatrite, da pravim celo, da bo zginila vsa nesreča, katero je prinesel časa tek. Povsod se bodo zopet dvignili oltarji božji, vse stare navade bodo oživele, in vera bo v mnogem oziru v lepšem cvetu, kakor je bila sploh kedaj.“

Ana Marija Faigi pravi, da bo slavila katoliška cerkev tako zmago, da se bodo vsi ljudje čudili, celi narodi se bodo vračali v rimsko cerkev in obliče zemlje se bo prenovilo. V istem smislu govori o tej dobi sv. Hildegarda. Med drugim pravi, da bodo ljudje kar tekmovali v dobrem, da bodo zdravi na telesu, in njih duh popolnoma razvit in v resnici prosvetljen; mir in sreča bodeta vladala po vsem svetu; le židje, pregnani izmed kristijanov, se bodo posmehovali, bratili se s preostalimi pagani in čakali še vedno odrešenika.

Neko drugo prerokovanje se glasi: „Trije knezi in kralji bodo vrgli od sebe plašč zmote in hodili v božji veri. V tem času bo velik narod ob morju večinoma zopet sprejel pravo vero.“ In še neki drug glas govori: „Močni vodnik bo v družbi mož, ki so odkritosrčno zjedinjeni po pobožnosti in modrosti, s pomočjo sv. očeta dal nove postave in naredbe ter vkoval v verige onega sleparskega duha, da ustanovi novo stoletje, ko bo ena čreda in en pastir, ki bo dal svetu in vsem, ki so svete volje, mir, da bodo slavili Boga našega Gospoda.“

Kdo bo tisti vladar, ki bo v oni dobi miru in občne blaginje samooblastnik na zemlji in h kratu najzvestejši sin sv. cerkve? Nehoté prihajajo tukaj človeku v spomin besede Leona XIII., katere je zapisal v slovanski okrožnici „Grande munus“: „Pred vsem naj (sv. Ciril in Metod) Bogu priporočata oni narod, ki ima po svojem številu, moči in bogastvu največjo veljavo . . . , ki pa je zvezo pretrgal, s katero sta ga bila uprav ta apostola združila s sv. Petrom in rimsko cerkvijo . . . Kadar se povrne edinost v veri in bodo zagotovljene pravice posameznih dežel, potem še-le se bode veliko zanašati na vaše prizadevanje in moč za razširjenje kraljestva božjega na zemlji, ker po božjem sklepu se kaže, da je slovanski rod prihranjen za posebne namene.“ Ako preudarimo še ono velevažno in zanimivo poročilo o Rusiji, zlasti o razmerah te razkolne cerkve, katero je spisal nedavno dominikan P. Vincencij Vanutelli, in katero je posnel „Rimski Katolik“ v IV. tečaju, slutimo lahko, da je po božji previdnosti poklican morda uprav slovanski rod, da bo „rešitelj svetu“ in da bo uprav on izvršil ono „Veliko opravilo“ („Grande munus“) Leon XIII. pripravlja že pot tej veliki stvari.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. maja.

(Avdijenca.) Včera dopoldne je sprejel pre-svetli cesar vodjo kranjske deželne vlade, barona Heina, v avdijenci.

(Iz Višnje gore) se poroča, da so včeraj ob 6. uri zjutraj prekopali ondošnji prerov za dolensko železnico.

(Kôze v črnomeljškem okraju) se vedno bolj razširjajo. Po raznih občinah je 140 bolnikov. Boleden se je zanesla iz bližnje Hrvatske.

(Starega srebrnega denarja) so po celem cesarstvu nabrali za 8 milijonov goldinarjev. Sedaj kujejo iz njega krone.

(Železniški načrti.) V ponedeljek vršila se je na Dunaju seja drž. železniškega sveta, in je ministerstvo za trgovino poročalo o tržaških železniških vprašanjih. Za črto Celovec-Kranj izdelan je že prvi načrt; železnica bode enotirna glavna železnica druge vrste in za mešano vožnjo. Načrti za progo Škofja Loka-Divača morali so se radi nujnih drugih del odložiti.

(Promoviran) je bil dné 24. t. m. na graškem vseučilišču g. Josip Jug iz Ždol na slov. Štirnškem doktorjem prava.

(Poročil) se je g. Leop. Goričar, graščak iz Mozirja, z gospico Heleno Steinkellner v Brucku ob Muri.

(Nemščina po ljudskih šolah.) Popolno umestna je opazka enega Vaših dopisnikov, kako to, da se tudi na deželi, celo na enorazrednicah, nemščina poučuje. Koliko vendar se bodo otroci na enorazrednici nemščine naučili? In čemu jo je njim potreba? Dočim komaj za silo berejo in pišejo, naj pa še s tem čas tratijo, kakov je nemški a ali b. Morda dobe gospodje učitelji kak krajcar za to, pa po naših mislih je ta pouk s pedagogičskega stališča nesmisel, s praktičnega pa prav gotovo zguba časa, če drugega ne.

(Imenovanje pri pošti.) Nastopne poštne oficijale imenoval je trgovinski minister poštними kontrolorji, in sicer so imenovani gospodje: Ivan Maurer in Ivan Kopper za Celovec, Ivan Prohaska za Celje, Josip Doleček za Beljak, Josip Tratenshek za B. nek ob Muri, Iv. Vovk za Beljak, Ad. Mayer in Josip Dolžan za Gradec; poštuma blagajnikoma: Peter Vidmar in Ivan Maček za Gradec, Fran Löschner za Maribor, Albin Golob za Beljak, Rajm. Kleinmayer za Judenburg, Ferd. Neužil za Knittelfeld in K. Salzger v Ptuj.

(S Pehorja) se nam piše: Upanje, ki smo je že celo izgubili do čez ne dobre, vsaj srednje letine, to upanje nam zdaj zopet precéj raste. Dež škroni skoraj vsaki dan nekoliko, tako, da vsaj trava in žito more rasti. Po bolj senčnih krajih in močnej zemlji je vse lepo pognalo in bujno raste, le na kamenitej in peščeni zemlji je slabo, ker je spomladna suša drn skozi in skozi presušila. Paša je še srednja, zato pa živina nima nobene cene. Dosedanji sejmi bili so le po imenu sejmi, prodajalo in kupovalo se ni skoraj nič. Pač pa je poskočila cena moki in koruzi, ne vemo ali vsled suše na Ogerskem, ali pa je to le izgovor trgovcem, da iščejo večji dobiček. Tudi na tako umetno „sušo“ naj bi vlada svojo pozornost obračala!

(Ne z Italijani v zakon.) Pod tem naslovom prepisal je „Corriere di Gorizia“ iz „Piccolo della Sera“ sledeče: „Župnik, Slovenec, kateri otežuje mlademu Furlanu z onostran Idrije skleniti zakon z lepo Goričanko, rekel je nevesti: zakaj ne vzamete Goričana ali Slovenca? Bila bi prej poročena. Evo, kako daleč sega že vmeševanje slovenske duhovščine za svojo propagando v Gorici.“ Bistrih očij so ti nevedni goriški polasčenci, ki mažejo s tacimi neslanostmi potrpežljivi papir in prodajajo novico lačnemu občinstvu tacihi bedastih pikantnostij.

(Premeščena.) G. Henrik Crusiz, svetnik pri e. kr. okrožnem sodišču v Gorici, premeščen je je k pomorskemu sodišču v Trst. Na njegovo mesto pride Anton pl. Gironeoli iz Kanala.

(Prizivno sodišče) imenovalo je kancelista g. Jožefa Peterina pristavom deželnega sodišča v Trstu.

(Imenovani so:) gosp. Franc Leban, e. kr. poštni oficijal v Gorici, e. kr. poštним preglednikom v Pulju. — G. Karol Dejak, e. kr. okr. sodnik sežanski, e. kr. svetovalec pri okrožnem sodišču v Trstu. — G. Kornelij Hadrova, e. kr. poštним denarničnim priglednikom v Gorici. — G. Leonard Pradarutti in Karol Neuman poštuma priglednikoma v Gorici. — G. Ivan Kohler poštним blagajničnim priglednikom v Trstu.

(Vreme; strela.) Z Brda: Dolgo časa nas je trla suša; travniki so bili večinoma rujavi, vode je zmanjkovalo povsod. Vse je zdihovalo po dežju; tudi

molili smo in imeli procesije, da se nas Bog usmili. Oblačilo se je sicer skoraj vsak dan, tudi je tu in tam padlo nekaj kapelj, a vspešen dež dobili smo šele v torek zvečer. Od tega dneva dežuje po nekoliko vsak dan, da je sedaj zemlja popolno premočena in se je trava kakor tudi žito zopet poživilo. Upamo, ako nas Bog obvaruje posebnih nesreč, da bo letina razven sena, vkljub pomladanski suši, vendar še dobra. Ko je v torek zvečer okoli tri četrt na osem začelo dobro deževati, bila bi se pripetila kmalu velika nesreča. Treščilo je namreč v podružnico v Kahočah, župnije Brodove. Strela je zadela v železni križ na zvoniku in ker zvonik nima strelovoda, je šla strela znotraj strehe po lesu, kjer je eno podporo razdrobila v male koščke. Od tam je skočila na veliki zvon, razklala na treh krajih lego, na kateri visi zvon; od tam je skočila na hrastovo podporo na drugi strani zvonika in jo precej odklala. Po katerem potu je šla dalje, ni sledu, le nad velikim altarcem je obok prebit. Od tam skočila je na veliki altar, kjer je na več krajih okajeno, posebno dva pozlačena okvira in vrata pri tabernakelnju. Od tam dalje zopet ni nikakega sledu, kod bi bila strela prišla do velikih vrat. Tam pa je zid na dveh krajih nad oknom prebila, šla po železnem omrežju do vrat, kjer je pustila sled na ključavnici, kjer je celo nekoliko železa raztopila, potem pa je šla po zapahih v zemljo. Bili so tudi bližnji grobi pri velikih vratih razmetani. Skoraj tri četrti dolgosti je odbila tudi ves oboj pod streho na zunanji strani. Kolika sreča, da se ni vnelo, ko je od zvonika do cerkve šla strela le po lesu in ga deloma na male koščke razklala.

(Ogenj.) Četrta ure od Sentjanža je majhna vasica Gomila. V soboto ob polu treh po noči zgoreli ste tam dve hiši in dva poda s hlevi vred. Pogorel je polgruntar Vodenik in ubožni kajžar in dninar Urbanek. Prvemu je zgorelo vse: živež, denar, pisma, z eno besedo: prav vse; drugi si je nekaj rešil. Zavarovana sta bila za male svotice: Vodenik za 400 gld., Urbanek za 300 gld. Ker ni bilo sape, se je s pomočjo ljudij, ki se prihiteli, in z brizgalnico ogenj omejil. Kako je nastal ogenj, se ne vé. Pogoreleca sta sedaj siromaka. Prosim torej dobre ljudi in prijatelje, podelite nam kaj miloščine za ta dva ponesrečenca. Pri nas smo radi pomagali, kadar smo mogli. Poslali smo zbirko po našem okrajnem glavarstvu v Ambrus, v St. Rupert za Bistrico in drugam. Letos pa nismo mogli, ker smo sami taki siromaki zaradi lanske toče, letošnje suše in drugih nezgod in bremen. Kaj hočemo vse naštevati? Prosim torej za mali darček tudi za naša pogoreleca. Hvaležni bomo dobrotnikom za najmanjši dar. — V Sentjanžu, 27. maja 1893.

Matej Jereb, župnik.

(Dolenske železnice.) Prioritetni kuponi, ki dne 1. junija 1893. l. in v prihodnje v plačilo zapadejo, in pa prioritetne obligacije dolenskih železnic, ki bodo v prihodnje izžrebane, izplačevale se bodo od dneva, katerega v plačilo zapadejo, do preklica pri glavni blagajnici e. kr. generalne direkcije avstrijskih državnih železnic na Dunaji, Fünfhaus, Schönbrunnerstrasse šte. 6. in sicer: kuponi komadov po 5000 gld. avstr. velj. s 100 gld. avstr. velj.; kuponi komadov po 1000 gld. avstr. velj. s 20 gld. avstr. velj.; kuponi komadov po 200 gld. av. v. s 4 gld. av. v.; obligacije s 5000 gld. avstr. velj., oziroma z 1000 gld. avstr. velj. in z 200 gld. avstr. velj. pa odkupile.

(Premeščenje.) Ljutomerski okrajni komisar g. Rob. Kreutzbruck pl. Lilienfeld poklican je v ministerstvo za notranje zadeve, na njegovo mesto pa pride okrajni komisar gospod Iv. Zupančič pl. Huberkorn iz Brežic.

(Kollárjeva slavnost na Dunaju) vršila se je včeraj povsem dostojno in impozantno, kakor se nam javlja od ondot. Polkovno povelništvo 8. pehotnega polka je prepovedalo vojaški godbi sodelovanje pri slavnosti, ker je bila na vsporedu točka predavanje poslanca Masaryka: „O slovanski ideji v Kollárjevih spisih.“ Mladočehi bodo o tej prepovedi interpelovali vlado v delegacijah.

(Nagla smrt.) Binkoštni torek prodajal je na semnju v Marenbergu svojo „suho robo“ Tomaž Levstek iz Ribnice. Po semenju privoščil si je mož nekoliko žganja, a na to je še pil vino samega veselja, da je debro spečal svoje izdelke. Kmalu na to se vleže v krčmi na klop pri peči, se stegne in bil je — mrtev, zadet od srčne kapi.

(Za invalide, njih vdove in sirote.) Kakor prejšnja leta, istotako bode i letos v dan cesarjevega rojstva dne 18. avgusta podelilo gospejno po-

močno društvo za Kranjsko obresti od 12 ustanov za invalide po 39 gld. 90 kr. onim prosilecem, ki so se udeležili vojne l. 1866. ali bosenske okupacije l. 1878 v domačih vojaških vojih in so bili ranjeni ter postali invalidi. Da bi teh ne bilo, pridejo na vrsto vdove in sirote tacihi invalidov, za njimi pa ubogi, dosluženi vojski domačih vojnih oddelkov. Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vposlati je potem političnih oblastev dotičnega bivališča najkasneje do 10. junija t. l. deželni vladi v Ljubljani.

(S Trsata) se nam piše 24. t. m.: Vender smo dobili enkrat toli potrebnega dežja. Včeraj zvečer je začel mirno padati. Dovoljno je zalil našo skromno zemljico, katera je bila vže popolno suha. Gotovo so ga izprosili verni romarji, ki so se tukaj pri materi milosti zbrali še v precejšnjem številu binkoštno nedeljo in pa verni Grobničanje, Jelenčanje in Černičanje, ki so binkoštni pondeljek mnogoštevilno priromali k trsatski Materi Božji. — Trta dobro kaže; škoda, da je v zimi zeló posebla. Tukaj še ni trtne uši, pač pa strupena rosa. Kdor trte škropi se žveplom in vitrijolom, jo obvaruje te bolezni. Upamo, da bomo še mnogo kapljic unesli filokseri; obžalujemo, da jih več ne unašajo Dolenjei in Štajerci. Tam je zdaj prava „civitas desolata“. — 22. t. m. so bili tukaj slovenski turisti. Ogledali so si tudi samostan, cerkev in vrt. Naša čitalnica je razobesila svojo zastavo. Prav veseli smo bili slovenskih turistov. Od srca jim želimo vse najbolje, želimo pa tudi, da bi jih vedno navdajal oni duh, kateri preveja maso slovenskega vernega naroda. — Minole dni je došel k nam odličen gospod, presvetli škof mostarski, P. Paškal Bueonjić. Prišel je iz Bima, kamor je potoval naravnost z Dunaja, kjer je imel važno opravilo pri ministru Kalaju. Spremlja ga njegov tajnik P. Ambrož Miletić, odtod sta odrinila proti Mostaru.

(Izlet vseučiliščnikov v Žalec.) Iz Gradca: Kakor že celo vrsto let, tako priredi tudi to leto akademično društvo „Triglav“ v družbi bratov Hrvatov izlet na Slov. Štajarsko. Pač lepa misel je to, da slovenski vseučiliščniki vsako leto v času, v katerem se nam kaže narava v svoji najlepši obleki, prihitijo med svoje rojake z namenom nekoliko uric z njimi v veselju preživeti. — Zadnja leta priredili so se ti izleti v Ptuj, Ormož, Št. Lovrenc, Središče, Ljutomer, Šmarje. Povsod so postali prave ljudske veselice, pri katerih so se zbirali razun obilice inteligence na stotine kmečkega ljudstva. Tako je spoznavala akademična mladež vseh slovenskih dežel in z njo tudi zastopniki vseh drugih slovanskih narodnostij ne samo prijaznih krajev na Slov. Štajarskem, ampak tudi ondotno prebivalstvo, kateremu so omenjene slavnosti ostale gotovo v prijetnem spominu. Že mnogo let gojila se je želja obiskati Savinjsko dolino, o katere krasoti se je že toliko govorilo in pisalo. Posebno simpatično se je sprejela ta misel zlasti od strani kranjskega primorskega in hrvaškega dijaštva, kateremu so ovi kraji še večinoma neznani. Kot cilj izleta izvolil se je lepi in prijazni trg Žalec, v kojega sredini se je vršilo že toliko narodnih veselie. Mnogobrojne udeležbe od vseh slojev slovenskega ljudstva je tem bolj pričakovati, ker bode imelo savinjsko prebivalstvo prvič priliko, občudovati spretnost velikega slovensko-hrvaškega tamburaškega zbora.

(Sobotni „Corriere di Gorizia“ določuje cerkveni delokrog.) Iz Ločnika ima par vrstic, iz katerih šviga plamen srda do cerkve in njenih služabnikov. Obvestuje namreč čitatelje, da je ločniški gospod vikar priporočal tretjerednikom voliti z „duhovsko-slovensko stranko“ (recte: katoliško stranko) in sklepa: „Evo nov vzgled, kako se to, kar se povspešuje najprej pod nedolžno in nabožno idejo verstva in duhovnih vaj, preminja kasneje v propagando politično-posvetno-strankarskih koristi.“ Z drugimi besedami: gospod vikar poslužuje se svojih cerkvenih govorov v politično-posvetno-strankarske koristi. Znano je, kak boj se bije v Ločniku med „Lega nazionale“ in med katoliško mislečimi. G. vikar svest si svoje stanovske dolžnosti, vnet za dušni in telesni blagor Ločničanov, je dolžan ponudovati svoje duhovnjane, da jih ne zapelje „Lega“. V vesti je obvezan govoriti tudi o politiki, ako spozna, da politika sega v Ločniku v cerkveno okrilje. Komu je neznan vpliv občinskega zastopa pri dovoljevanju plesov, pri zapiranju gostilnic v poznih urah, varovanju ponočnega miru itd.? Komu pa še ni neznan pogubonosni vpliv plesov in ponočnih izgrediv na pojemajočo pravost?! Če ponuduje gospod vikar ljudstvo, če vrši svojo stanovsko dolžnost, nikakor še ne pospešuje le golo „politično-

posvetno-strankarskih koristij." Seveda „Corrier“-u ni do resnice. Da le pridene zausnico cerkvi, njenim služabnikom in katoličanom — vršil je svojo židovsko dolžnost.

(Za novo cerkev v Kočevju) sta darovala nadvojvoda Viljem 100 gld. in nadvojvodinja Adelgunda 50 gld.

(Zoper podgane.) Ker se je v zadnjem času po Kranjskem vnela tako huda vojska zoper miši, naj naznamo tudi dobro sredstvo zoper podgane. Zmeša naj se dve tretjini moke in jedno tretjino kakor moka zdrobljenega neugašenega apna. Ako se podgana te mešanice naje, je žejna. Vode se napije in pogine.

Društva.

(Konservativno obrtno društvo v Ljubljani) vabi uljudno vse svoje cenjene gospode člane naj se udeležijo skupno procesije presvetega Rešnjega Telesa pri sv. Petru ob 5. uri zjutraj. Odbor konservativnega obrtnega društva.

(Matica Slovenska.) Vabilo na XCX. odborovo skupščino „Matice Slovenske, katera bode v soboto dne 3. junija t. l. ob 5. uri popoldne v matičinih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7. Vrsta razpravam: 1. Naznanila predsedništva. 2. Poročilo odseka za preuredbo društvenih pravil. 3. Slučajnosti.

Telegrami.

Dunaj, 29. maja. Današnji vsprejem na dvoru je bil sijajen. Prišli so skupni ministri, avstrijski ministri, potem minister Tisza, deželni načelniki, delegacijski člani in aristokracija. Cesar, cesarica, cesaričinja Štefanija, nadvojvode in nadvojvodinje ostali so več kakor dve uri. Cesarica si je dala predstaviti na novo došle dame. Cesar je odlikoval več delegatov z nagovori.

Dunaj, 30. maja. Državni železniški svet je vzel na znanje poročilo o stanju tržaškega železniškega vprašanja. Progo preko Karovank se bode gradila kot jednotirna glavna železnica druge vrste. V teku leta se vrše daljše dotične študije. Prvotno projektovani dovozni progi Celovec-Košentaver in Kranj-Tržič, ki se izvršite kot lokalni železnici, se še letos, kakor je pričakovati pregledate, da se potem zopet začno tehnične študije. Za trasiranje železnice čez Ture se je kredit povečal v finančnem zakonu za 20.000 gld.

Dunaj, 30. maja. Dopoldne se je slovesno otvorila Marije Terezije bolnica v prisotnosti cesarja, nadvojvode Karola Ludovika, namestnika in deželnega maršala. Cesar je izrekel zahvalo vsem, ki so kaj pomagali, da se je napravila ta bolnica, in zagotovil varstvo zavodu, nad katerim vladaj blagoslov Vsegamogočnega.

Budimpešta, 30. maja. Državni zbor se je odložil s kraljevim reskriptom do dne 25. septembra.

Beligrad, 29. maja. Okoli Niša, Stolca in Grejača so velike povodnji. Železnica in mostovi so poškodovani. Poljski pridelki uničeni. Več ljudij je mrtvih.

Hamburg, 29. maja. Kakor je bakteriološka preiskava pokazala, je v Hamburgu res že jeden umrl za kolero.

Pariz, 29. maja. Zbornica je danes razpravljala o načrtu zakona o razdelitvi volilnih okrajev in vsprejela dostavek, da se

poslanski mandat ne vjema z nobeno plačano javno službo. Izvzeti so le ministri in državni tajniki.

London, 29. maja. V alderhotskem taborišču se je pokazala huda rudeča vročica. Več vojakov je že umrlo.

Washington, 29. maja. Konzul Združenih držav na Kitajskem je naznanil državnemu tajniku Greshamu, da Kitajci iztirajo vse severne Američane, in pretrgajo z Združenimi državami diplomatske odnose, ako se začno iz Amerike iztiravati Kitajci.

Novi Jork, 30. maja. V nedeljo je bil v nekaterih državah hud naliv. Louisiana je pod vodo. 10.000 ljudij je brez strehe.

Tunis, 29. maja. Otvorilo se je pristanišče. Pri otvorjenju sta bila bej in francoski pravosodni minister.

Prošnja do slovenskih pesnikov!

Ker nameravamo v kratkem izdati 2. zvezek „Slava Bogu“, v katerem hočeva pevskega občinstvu podati 24 Marijnih pesmi, pa sva gledé tekstov v veliki zadregi, prosiva slavne slovenske pesnike, da bi blagovolili preskrbeti nama pripravnih pesmic na čast Materi božji. Pesmi nam bodo toliko bolj dobro došle, čim bolj se bodo naslanjale na liturgičen tekst, misale, brevijarij. Ker je namen — opevanje blažene Device — tako vzvišen, upava, da najina prošnja ne bode zastoj, marveč se bodo slavni pesniki radostnim sreem podali na to Slovincem toli priljubljeno polje.

P. A. Hribar in P. H. Sattner.

Tuji.

28. maja.

Pri **Maliču**: Baek, Braun, Opplatek, Iwankowitz, Fink, trgovci; Trabudinek; Rabel s soprog; Harrich z Dunaja. — Sontay iz Basela. — Lavrič, posestnik, iz Planine. — Minci, trgovec, iz Trsta. — Merklen, trgovec, iz Pariza.

Pri **Stonu**: Frankman, Prasse, Böhringer, trgovci, z Dunaja. — Boskowitz, trgovec, iz Budimpešte. — Ugodragovich, potovalec; Anelli; Monte iz Trsta. — Neues, trgovec, in Leder, višji nadzornik, iz Grada. — Stajer, notar, iz Metlike. — Hofman, stavbeni podjetnik, iz Novega Mesta. — Pasavalli, tovarnar, z Reke. — Lorenz, stavbeni mojster. — Hoppe, uradnik, iz Grada. — Glück iz Prage. — Stein, ravnatelj, iz Liverpoola.

Pri **bavarskem dvoru**: Kosiša, uradnik, iz Gorice. — Eisner, zasebnik, z Dunaja. — Hönigman, zasebnica, iz Salke vasi.

Št. 567.

288 2-1

Cepilna tečaja o zelenem cepljenju ameriških trt.

Vsled sklepa veleslavnega deželnega odbora iz dne 26. t. m., št. 5095, bodeta letos dva cepilna tečaja o zelenem cepljenju ameriških trt. Prvi na **meščanski šoli na Krškem dne 8. in 9. junija**, drugi na **deželni kmetiški šoli na Grmu dne 12. in 13. istega meseca vselej od 8. ure zjutraj naprej**. Kdor se hoče tečaja udeležiti, zglesi naj se pisмено pri podpisnem vodstvu najdlje

do dne 4. junija zvečer.

Od Krškega in Grma zelo oddaljeni vinogradniki prosijo lahko za denarno podporo **1 gld. na dan**. Prošnji priložiti morajo taki prosilci le timbrirana potrdila svojih gospodov župnikov, da so istinito revni pa napredka željni posestniki vinogradov.

Prečast. gg. župniki naprošeni so pa najuljudneje, da to naznanilo ljudem objaviti izvolijo.

Vodstvo deželne kranjske vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Rudolfovem,
dne 29. maja 1893.

Dunajska borza.

Dne 30. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	97	gld.	85	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97	gld.	60	kr.
Zlata renta 4%, davka prosta	117	gld.	40	kr.
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96	gld.	25	kr.
Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gld.	98 1/2	gld.	—	kr.
Kreditne akcije, 160 gld.	337	gld.	75	kr.
London, 10 funtov stl.	123	gld.	85	kr.
Napoleonor (20 fr.)	9	gld.	82	kr.
Cesarski cekini	5	gld.	85	kr.
Nemških mark 100	60	gld.	40	kr.

Dne 29. maja.

Ogerska zlata renta 4%	115	gld.	55	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94	gld.	80	kr.
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148	gld.	20	kr.
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164	gld.	50	kr.
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196	gld.	50	kr.
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	gld.	80	kr.
Zastavna pisma	100	gld.	—	kr.
Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	—	kr.
St. Genois srečke, 40 gld.	67	gld.	—	kr.

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141	gld.	—	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18	gld.	25	kr.
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	gld.	50	kr.
Salmove srečke, 40 gld.	69	gld.	—	kr.
Windischgraezove srečke, 20 gld.	70	gld.	—	kr.
Ljubljanske srečke	22	gld.	50	kr.
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	gld.	25	kr.
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2945	gld.	—	kr.
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	—	gld.	—	kr.
Papirnih rubeljev 100	128	gld.	75	kr.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestnih sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.